

El moment econòmic de les Illes Balears

octubre 2016

COMPARATIVA COMUNITATS AUTÒNOMES MÉS TURÍSTIQUES PERÍODE GENER-AGOST

	Illes Balears	Canàries	Catalunya	Comunitat Valenciana	Andalusia
Nombre de turistes internacionals	9.654.479 (10,6%)	8.620.409 (13,0%)	12.579.233 (4,3%)	5.557.906 (16,2%)	7.386.778 (13,4%)
Despesa turística internacional (M €)	9.723 (9,0%)	9.789 (9,5%)	11.909 (2,3%)	5.218 (10,9%)	7.785 (2,3%)
Pernoctacions hoteleres	42.620.501 (6,8%)	46.622.625 (10,3%)	39.885.737 (7,1%)	19.974.058 (6,9%)	36.420.604 (8,4%)
Grau ocupació hotelera	81,5%	79,1%	62,0%	62,5%	55,7%
Nombre de creueristes	1.299.217 (-1,4%)	1.152.198 (-4,4%)	1.730.709 (6,1%)	217.415 (-0,6%)	482.002 (-6,7%)

Entre parèntesi, les variacions interanuals

Fons: Institut Nacional d'Estadística (INE), Ibestat, Ministeri de Foment, Autoritat Portuària de Balears (APB) i elaboració pròpia

La temporada turística a les Illes Balears assoleix uns resultats que marquen màxims històrics. En aquest context, milloren les expectatives empresarials, que alhora es tradueixen en increments de l'ocupació i en augments de la demanda interna, tal com reflecteixen la facturació del comerç al detall i la recuperació de taxes positives d'inflació.

Segons el darrer informe del Fons Monetari Internacional (FMI) l'economia **mundial** s'incrementarà un 3,1% el 2016 i un 3,4% el 2017, taxes lleugerament inferiors a les previstes en l'informe del mes d'abril. S'ha desaccelerat el volum del comerç internacional a causa, principalment, de la menor taxa d'augment de la demanda agregada, sobretot de la inversió, i també hi influeix la reparació de mesures proteccionistes, entre d'altres. La inflació persisteix en nivells baixos a moltes d'economies. El 2016 el creixement dels Estats Units serà més dèbil del que s'esperava, amb un 1,6%, sis dècimes menys respecte de l'any anterior. El Japó millora les perspectives en comparació amb l'informe del juliol, tot i que la variació de PIB esperada és del 0,5% per al 2016 i el 0,6% per a l'any següent. L'FMI preveu que el PIB de la Xina continui per

davall del 7%, tant enguany com l'any que ve.

A la Unió **Europea** la variació interanual del PIB en el segon trimestre del 2016 és d'un 1,8%, dues dècimes per damunt de la zona euro. A Alemanya, el creixement interanual del segon trimestre del 2016 és d'un 1,7%, mentre que al Regne Unit supera els dos punts percentuals (2,1%). França i Itàlia presenten increments més modestos (de l'1,3% i 0,7% respectivament). L'FMI preveu per a la zona euro un creixement d'un 1,7% el 2016 i d'un 1,5% el 2017, xifres similars a les d'Alemanya. El Brexit crea incertesa política i econòmica, atès que podria reduir-se la inversió i la contractació a tot Europa. Tot plegat frena les perspectives per al Regne Unit: un 1,8% el 2016 i un 1,1% el 2017.

Pel que fa a **Espanya**, el creixement del segon

El moment econòmic de les Illes Balears

trimestre del 2016 és del 3,2%. L'FMI preveu que el 2016 l'economia creixi un 3,1% i el 2017 disminueixi fins a situar-se en un 2,2%. La previsió del Ministeri d'Economia i Competitivitat és que el PIB s'incrementi un 2,9% el 2016 i un 2,3% el 2017. Segons la revisió de l'escenari macroeconòmic, la demanda nacional assolirà el 3,2% enguany i la contribució del sector exterior serà d'un -0,3%. El principal índex de referència dels préstecs hipotecaris (Euríbor) baixa fins al -0,057% al setembre.

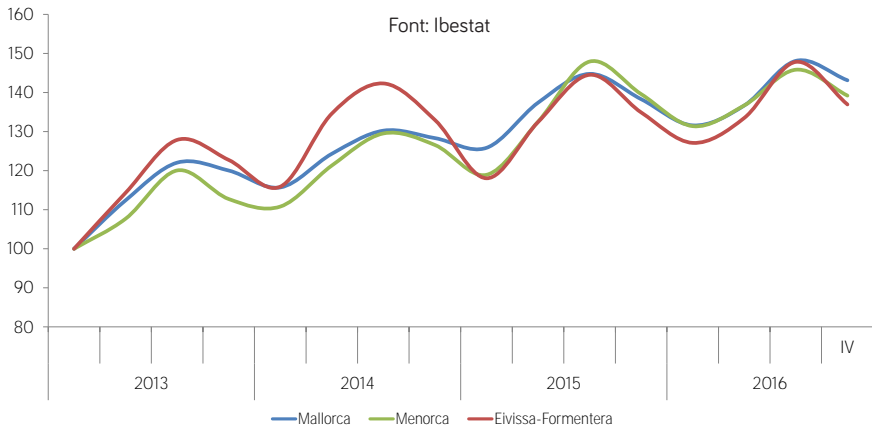
L'indicador de confiança empresarial de les **Illes Balears** s'incrementa en el darrer període del 2016 un 2,1% en termes interanuals, tal com es pot veure al gràfic 1. Mallorca destaca especialment amb un augment del 3,5%. La millora de les expectatives econòmiques també es reflecteix en el dinamisme empresarial. El saldo entre el nombre de societats mercantils constituïdes i el de dissoltes es revifa d'ençà del 2012, tal com mostra el gràfic 2, i s'accelera més intensament que al conjunt espanyol.

Al setembre el mercat de **treball** de les Balears manté el creixement interanual de l'afiliació a la Seguretat Social per sobre del 5%, amb 519.014 persones afiliades. És la primera vegada que se supera el mig milió d'afiliacions en un mes de setembre. En el conjunt d'Espanya, l'afiliació creix el 3,0%. Tal com es pot veure al gràfic 3, la creació d'ocupació neta es dona a totes les illes.

Les Illes Balears es consoliden com la comunitat autònoma més dinàmica i que continua com l'única que ha recuperat l'ocupació prèvia a la crisi. El nombre de persones en situació d'atur al setembre és de 48.270, xifra que representa un descens del 14,6% respecte d'un any enrere. L'atur cau a totes les illes i de forma més accentuada a Mallorca (-14,9%), seguida d'Eivissa (-14,3%), Menorca (-12,1%) i Formentera (-8,1%). El nombre de nous contractes registrats al setembre a les Illes Balears és de 40.911, un 5,1% més interanual. Tanmateix, la rotació laboral, definida com el nombre de contractes temporals entre les persones amb contracte temporal, mostra valors molt elevats, i un creixement continu des del 2013.

L'índex de producció **industrial** de les Illes Balears cau un 1,5% al mes d'agost respecte del mateix mes del 2015. Malgrat això, la variació acumulada d'ençà del mes de gener roman positiva (un 0,5%). La indústria extractiva és l'única branca amb un increment interanual (7,9%) de la producció, mentre que les manufactureres cedeixen un 5,6%. Els preus industrials continuen amb els descensos al mes d'agost, tant a les Illes Balears (-8,5%) com al conjunt nacional (-3,1%). Malgrat aquesta baixada en els preus, la facturació de les empreses industrials de l'arxipèlag al setè mes del 2016 és un 3,2% més alta que un any enrere, mentre que al conjunt estatal la xifra de negocis presenta un descens del 9,3%. Quant

GRÀFIC 1. INDICADOR DE CONFIANÇA EMPRESARIAL HARMONITZAT (ICEA)

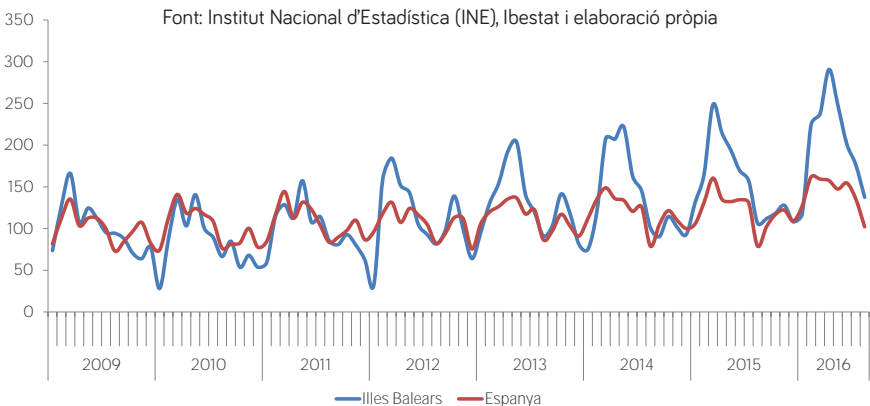
a les perspectives a mitjà termini, l'entrada de comandes a les Illes Balears s'incrementa mig punt percentual i la variació acumulada dels set primers mesos és del 3,9%. Respecte del comerç exterior, les exportacions del mes de juliol rompen una ratxa negativa i repunten un 11,5% interanual, en part gràcies al calçat (2,7%) i al fort revifament de les vendes de mobles a l'estranger (176,6%). Les importacions, en canvi, es redueixen més d'un terç respecte d'un any ençà i deixen la taxa de cobertura en el 80,6%. La demanda d'energia elèctrica del mes de setembre és de 572,4 GW, un 9,6% més que el setembre anterior. La pujada és generalitzada a totes les illes, però destaquen Eivissa (10,5%) i Mallorca (10,0%). El nombre de treballadors alta a la Seguretat Social del sector de la indústria i l'energia presenta una variació interanual del 4,1% al setembre.

La **construcció** segueix generant llocs de feina i l'afiliació a la Seguretat Social del mes d'agost presenta un augment del 7,7% i arriba a les 39.157 altes. Els assalariats s'incrementen amb més força (10,1%) que els autònoms (3,4%) i representen gairebé el 65% del total. El nombre de contractes de treball signats al setembre en el sector del totxo és de 3.720, amb la qual cosa continua la bona tendència. El nombre d'aturats també segueix la línia de les altres dades i al setembre, en termes interanuals, es redueix un 16,7%. Segons les dades del COAIB el pressupost dels projectes visats fins al juliol ha disminuït un

17,6%, allora que el nombre d'habitatges també disminueix (-12,7%). Quant als habitatges, al juliol es registren 734 hipoteques, la qual cosa representa un 40,9% menys que al mateix mes del 2015, allora que l'import total hipotecat s'incrementa (22,2%). Aquesta reducció en el nombre d'hipoteques s'explica per la suspensió de la seva inscripció per part dels Registres de la Propietat, que segueixen la jurisprudència del Tribunal Suprem sobre el caràcter abusiu d'algunes clàusules referents als tipus d'interès de demora. Aquestes hipoteques s'hi inscriuran a mesura que se'n solucionin els defectes.

El sector dels **serveis** de les Illes Balears continua liderant el dinamisme entre les comunitats autònomes. La xifra de negocis de l'arxipèlag augmenta al juliol un 6,6% respecte del mateix període del 2015, impulsada sobretot per les activitats administratives i de serveis auxiliars (16,8%) i les de transport (10,5%). Tot i que a un ritme inferior al balear, a Espanya la facturació del sector també s'incrementa (1,3%) i si es corregeixen els efectes estacionals i de calendari la variació arriba al 4,4%. Quant a l'índex d'ocupació, la variació interanual del juliol a les Illes Balears és del 3,5%, mentre que al conjunt estatal l'ocupació puja un 2,3%. L'activitat on l'índex s'incrementa amb més intensitat a l'arxipèlag és novament la branca administrativa i de serveis auxiliars (6,8%), juntament amb la d'informació i comunicació (4,4%).

GRÀFIC 2. NOMBRE DE SOCIETATS MERCANTILS CONSTITUÏDES MENYS DISOLTES (ÍNDEX BASE ANY 2009)

El moment econòmic de les Illes Balears

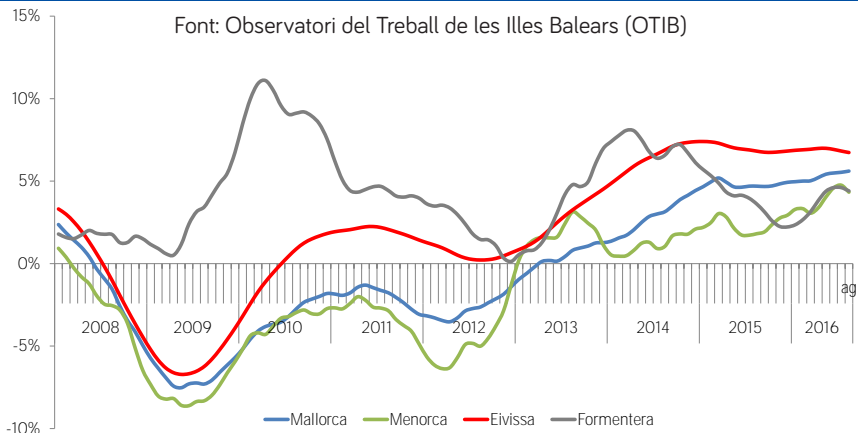
La facturació de la branca del **comerç** s'incrementa amb força al mes d'agost i les Illes Balears presenten la segona variació interanual (8,1%) més elevada de totes les comunitats autònomes (4,9% de mitjana nacional). Paral·lelament l'ocupació dedicada a les vendes al detall s'accelera fins al 4,5%, la taxa més alta d'ençà de l'agost del 2006. Així, la mitjana acumulada entre gener i agost arriba al 4,0%. A la resta del territori espanyol, l'índex d'ocupació de l'agost augmenta un 1,7%, la mateixa ràtio que la mitjana des de principi d'any.

El **turisme** de les Illes Balears al mes d'agost de l'any 2016 presenta un augment del 3,7% en el nombre de viatgers allotjats en hotels, i assoleix la millor xifra en un mes d'agost, amb 1,68 milions. Per illes destaca la variació positiva de les Pitiüses (12,6%), mentre Mallorca roman estable i Menorca retrocedeix (-4,9%). El mercat estranger impulsa aquest creixement. Així, els britànics augmenten un 6,7%, acompanyats d'altres mercats com poden ser Suècia i Països Baixos, que compensen amb escreix l'estancament del mercat alemany i la caiguda del nacional. Les pernoctacions hoteleres s'incrementen a un ritme moderat, amb un 1,3% interanual, tot i tenir resultats positius a totes les illes, de les quals destaca Menorca (un 4,2% interanual). Les Illes Balears assoleixen a agost un grau d'ocupació hotelera per places del 92,7%, cosa que suposa ser la comunitat autònoma amb el percentatge

d'ocupació per places més alt d'Espanya. L'índex de preus hotelers a les Illes mostra un resultat positiu a l'agost amb una taxa interanual del 8,9%, superior en 2 punts a la del conjunt de l'estat espanyol. L'ocupació d'agost en apartaments turístics a les Balears mostra resultats positius quant a nombre de viatgers (9,0%), gràcies al turisme estranger, mentre que romanen estables quant a nombre de pernoctacions (1,1%). En allotjaments de turisme rural les Illes Balears, al mes d'agost, presenten un important creixement tant en viatgers com en pernoctacions (8,2% i 5,6% interanual respectivament). Segons Frontur, durant el mes d'agost han visitat les nostres illes més de 2,7 milions de turistes, un 4,4% més que a l'agost del 2015. La despesa turística dels estrangers representa 2.505 milions d'euros i s'incrementa en un 2,6% si es compara amb el mateix mes del 2015.

Al mes de setembre, el sector del **transport** mostra un increment d'un 12,5% de passatgers als aeroports de les Illes Balears respecte del mateix mes de l'any anterior. Per illes, el passatge augmenta a totes, destaca Eivissa (17,6%) i la segueixen Menorca (11,9%) i Mallorca (11,1%), on arriben més del 68% dels passatgers que arriben a les Balears aquest mes (2,4 milions). Per països d'origen, Alemanya, Regne Unit i Espanya representen gairebé el 75% del total de passatgers. El passatge domèstic continua augmentant (7,0%), i també ho fa el passatge

GRÀFIC 3. VARIACIÓ INTERANUAL DE LA TENDÈNCIA CICLE DEL NOMBRE D'AFILIATS A LA SEGURETAT SOCIAL

QUADRE COMPARATIU D'INDICADORS ECONÒMICS

	Conjunt d'Espanya				Illes Balears				
	Període	Fa 1 any	Darrera	% Var	Període	Fa 1 any	Darrera	% Var	
Inflació (IPC)	Setembre	-0,9%	0,2%	-	Setembre	-0,4%	0,1%	-	INE
Taxa d'activitat	2n Trim	59,8%	59,4%	-	2n Trim	67,2%	66,7%	-	EPA-INE
Afiliació mitjana a la SS (m.)	Setembre	17.189,8	17.712,0	3,0%	Setembre	491,9	519,0	5,5%	MEYSS-TGSS
Afiliació mitjana d'estrangers a la SS (m.)	Agost	16.436	1.727,6	5,1%	Agost	94,2	101,7	7,9%	MEYSS-TGSS
Taxa d'atur registrat	Set ¹	19,2%	17,4%	-	Set ¹	10,3%	8,5%	-	SPEE-TGSS-Elab,pròpia
Agricultura, ramaderia i pesca									
VAB, creixement	2n Trim	2,0%	3,5%	-	15/14	0,2%	0,0%	-	INE-Elab,pròpia
Afiliats SS (m.)	Setembre	1.139,0	1.143,7	0,4%	Setembre	9,1	9,4	3,7%	MEYSS-OTIB
Gasoli B (vendes quilolitres)	-	-	-	-	Setembre	7.977	8.657	8,5%	CLH
Indústria i energia									
VAB, creixement	2n Trim	3,6%	2,6%	-	2n Trim	1,9%	2,8%	-	INE-Elab,pròpia
Afiliats SS (m.)	Setembre	2.084,8	2.143,0	2,8%	Setembre	26,1	27,2	4,1%	MEYSS-OTIB
Energia elèctrica demandada (GWh)	Agost	22.342	22.935	2,7%	Setembre	522,1	572,4	9,6%	REE-Ibestat
Índex de producció industrial (%)	Agost	5,0%	6,9%	-	Agost	11,2%	-1,5%	-	INE
Construcció									
VAB, creixement	2n Trim	5,8%	2,2%	-	2n Trim	2,7%	3,6%	-	INE-Elab,pròpia
Afiliats SS (m.)	Setembre	10.290	10.578	2,8%	Setembre	37,4	40,3	7,6%	MEYSS-OTIB
Habitatges visats acumulat	Desembre	33.410	46.496	39,2%	Juliol	13,23	11,55	-12,7%	M.Fornent-COAIB
Licitació oficial acumulada (milions d'euros)	Juliol	6.405,2	4.265,2	-21,1%	Setembre	162,3	164,5	1,4%	M. Fornent
Serveis									
VAB, creixement	2n Trim	3,0%	3,6%	-	2n Trim	2,9%	4,3%	-	INE-Elab,pròpia
Afiliats SS (m.)	Setembre	12.937,1	13.367,5	3,3%	Setembre	419,3	442,2	5,5%	MEYSS-OTIB
Vendes detall (var. interanual %)	Agost	3,1%	4,9%	-	Agost	3,1%	8,1%	-	INE
Passatgers arribats via aèria (m.)	Setembre	10.438,8	11.577,2	10,7%	Setembre	2.146,8	2.416,0	12,5%	AENA
Passatgers arribats via marítima línia regular (m.)	-	-	-	-	Agost	1.044,9	1.134,1	8,5%	Ports de les Balears
Passatgers en creuers turístics (m.)	Agost	852,8	912,6	7,0%	Agost	299,2	295,2	-1,3%	APB-Puertos del Estado
Despesa Turística d'estrangers (milions d'euros)	Agost	9.980,2	10.354,4	3,8%	Agost	2.441,3	2.505,3	2,6%	EGATUR-INE
Pernotacions hoteleres (m.)	Agost	44.813,4	46.492,6	3,7%	Agost	10.737,6	10.878,1	1,3%	INE

¹Amb afiliació mitjana a la SS

m.: milers

britànic (8,9%), i els alemanys, que arriben fins a un 14,3% més que el setembre del 2015. Segons l'Autoritat Portuària de les Illes Balears, al mes d'agost, el trànsit de passatgers en creuers es manté constant respecte al mateix mes de l'any anterior. En línia regular, el moviment de passatgers per al conjunt balear és un 8,5% superior, i arriba a 1.134 milers de passatgers, amb un major trànsit a totes les illes, menys a Menorca. Pel que fa a les mercaderies, al mes d'agost segueix augmentant l'activitat als ports de les balears (10,4%), i destaca l'increment d'activitat del Port d'Alcúdia.

La **inflació** a les Illes Balears canvia de signe i reprèn les taxes interanuals positives (0,1%) al setembre. La taxa del conjunt de l'Estat (0,2%) també torna al terreny positiu. A les Illes els grups que més han influït en la pujada són el de transport (repercuteix 0,243) i el d'habitatge

(0,197). Els grups amb més influència negativa són el d'oci i cultura (-0,135) i el d'aliments i begudes no alcohòliques (-0,115). La inflació subjacent a les Illes es frena fins al 0,7% interanual, dues dècimes per davall del registre anterior. A Espanya la variació interanual de l'índex de preus harmonitzat (IPCH) és d'un 0,0%.

Data de tancament: 14 d'octubre de 2016

